

РЕШЕНИЕ

№ 3009

гр. София, 04.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав,
в публично заседание на 14.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **1242** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК, във връзка с чл. 112, ал. 1, т.4 от Закона за здравето.

Производството по делото е образувано по подадена жалба от М. А. Т., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] срещу Решение № 2097/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК, с което е отказано на жалбоподателя да бъде определена нова дата на инвалидизиране и е потвърдено решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Посочва, че с решение № 1085/23.09.2020 г. на ТЕЛК е преосвидетелствана като лице с инвалидност пожизнено със 100% ТНР без чужда помощ. Причината за това са вродени деформации на черепа, лицето, челюстта ѝ, както и придружаващи заболявания. Решението е влязло в сила на 22.10.2020 г. В това решение, както и в предходните такива, за дата на инвалидизацията е приета 03.11.2005 г. В процесното решение счита, че са налице неточности при изреждане на диагнозите в различните решения на ТЕЛК. Счита, че водещата диагноза трябва да е Q 67.4 - Вродена тежка лява хемафициална микрозомия. В решения е посочено, че получава лична пенсия за инвалидност, което не отговаря на истината. Получава социална пенсия в размер на 155,79 лв. на основание чл. 90а КСО. Размерът на личната пенсия за инвалидност се определя и от натрупания осигурителен стаж. НОИ ѝ отпуска социална пенсия, тъй като приема, че към датата на инвалидизирането ѝ няма достатъчно трудов стаж. Тя работи и към настоящия момент и предвид датата на инвалидизирането ѝ, колкото ѝ

трудова стаж да натрупа, няма да ѝ бъде отпусната лична пенсия за инвалидност. Така независимо, че работи и има осигурителен стаж, поради уврежданията ѝ не би могла да придобие достатъчно такъв, че да получи лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Заболяването ѝ е вродено, но това не е категорично посочено от ТЕЛК. Моли за отмяна на решението и връщане на преписката със задължителни указания.

В съдебно заседание се явява лично и заедно с адв. Г., която поддържа жалбата и моли за нейното уважаване. Жалбоподателят посочва, че заболяването ѝ е вродено и е рядко. Положила е много усилия, за да може да се социализира, да си намери работа и да се впише в обществото. Държавата ѝ поставя бариера, като я поставя на най-ниското социално ниво. Посочва също, че при промяна в процента ТНР от 80 на 100%, според НМЕ следва като дата на инвалидизирането да се запише датата, на която съм получила 100% ТНР. Това не е изпълнено в решението. Претендира присъждане на разноски.

Ответната НЕЛК, представлявана от д-р К. Р., чрез процесуалния си представител юк К., е депозирала административната преписка относно оспорената заповед.

В представеното по делото становище оспорва същата като неоснователна. Посочва, че процедурата по постановяване на решението е проведено в съответствие с правилата за това. Решението е постановено по документи, от компетентен орган, в рамките на неговите правомощия. Специализираният състав прецизно е определил процента трайно намалена работоспособност, както и са изложени мотиви за причините за потвърждаване на решението. Крайният процент ТНР е изчислен съобразно правилата на методиката за прилагането на отправните точки за оценка на ТНР в проценти. Заболяването, което определя най-висок процент ТНР е вродена хемифасцинална /левоостранна/ микрозомия, състояние след неколкократно оперативни корекции. Друстранна невросензорна загуба на слуха. Автоимунен тиреоидит, за което се следва 100% ТНР.

Допълнително уточнява, че лицето е освидетелствано за първи път за вроденото заболяване на 27 годишна възраст – 26.01.2006 г., към която дата на постановени 80% ТНР за срок от три години. Към тази дата лицето не е работило и е с трудов стаж от 8 месеца и 27 дни. Датата на инвалидизиране е определена съгласно чл. 65, ал.5 НМЕ/2005 г. и е 03.05.2005 г. В последващи решения е дадена същата оценка и е вписана същата дата на инвалидизиране, като с решение от 2011 г. е постановен срок за инвалидизацията пожизнен. С решение на ТЕЛК № 1085/23.09.2020 г. за вроденото заболяване са определени 100% ТНР без чужда помощ. Вписана е същата дата, като съгласно чл. 65, ал.5 НМЕ/2005 г. няма друг ред, по който да се определя датата на инвалидизиране за вродените заболявания. Решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав е частично по повод искане на лицето за определяне на нова дата на инвалидизиране. Не са налице основанията, посочени в чл. 71 НМЕ/2017 г. за определяне на нова дата. Моли за отхвърляне на жалбата.

В съдебно заседание не се представлява.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

М. А. Т. страда от вродена хемифасцинална /левоостранна/ микрозомия, състояние след неколкократно оперативни корекции. Друстранна невросензорна загуба на слуха.

Автоимунен тиреоидит. Към настоящия момент работи като библиотекар от 01.12.2011 г. Получава социална пенсия за инвалидност по чл. 90а КСО

Освидетелствана е с решение на ТЕЛК, при IV МБАЛ, № 273/014/26.01.2006 г., с определен процент ТНР в размер на 80%. Водещата диагноза, посочена в решението, е вродени костно-мускулни деформации на черепа, лицето, гръбначния стълб и гръдния кош. Общо заболяване е посочено вродена тежка полулицева лява микрозомия. Състояние след операция-I етап. Срокът на инвалидизация е три години. В решението като дата на инвалидизацията е посочена датата 03.11.2005 г., като е посочено, че това е датата на медицинския протокол.

С решение на ТЕЛК, при IV МБАЛ, № 2513/176/24.11.2011 г. срокът на определения % ТНР е увеличен на пожизнен. Датата на инвалидизацията и % ТНР не са променени. В решението е посочено, че лицето работи с лична пенсия за инвалидност.

С решение на ТЕЛК № 1085/116/23.09.2020 г., при IV МБАЛ за вроденото заболяване са определени 100% ТНР без чужда помощ. Датата на инвалидизацията е същата 03.11.2005 г. Решението е влязло в сила на 22.10.2020 г.

С разпореждане № [ЕГН]/86/13.11.2020 г., издадено от длъжностно лице по ПО при НОИ е отказано отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на М. А. Т.. Мотивите на разпореждането са свързани с това, че на основание чл. 74, ал.2 КСО право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване имат лицата загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизиране – до 30 годишна възраст 3 години осигурителен стаж, от които съгласно чл. 74, ал. 1 КСО година действителен осигурителен стаж.

Със заявление от 07.06.2021 г. Т. е поискала от II състав на ТЕЛК при VII Д. да поправи допуснатата фактическа грешка в решение на ТЕЛК № 1085/23.09.2020 г. и на основание чл. 62, ал.2 АПК е поискала да бъде поправена датата на инвалидизиране, тъй като с това решение се определя нов % ТНР, което означава, че следва да се посочи и нова дата на инвалидизиране, но пък срока за обжалване на решението е изтекъл.

С решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав е разгледано заявлението, като е прието, че със него се иска промяна на датата на инвалидизация и същото е отхвърлено, тъй като лицето не отговаря на чл. 71, ал.2 НМЕ. Отново е посочено, че лицето работи като библиотекар с лична пенсия за инвалидност.

По жалба от М. А. Т. срещу решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав, НЕЛК е постановил оспореното в настоящето производство решение № 2097/221/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК, с което е отказано на жалбоподателя да бъде определена нова дата на инвалидизиране и е потвърдено решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав. Органът се е мотивирал с това, че лицето не отговаря на изискванията на чл. 71, т.2 НМЕ. В решението е посочено, че състоянието до ТЕЛК е 80% ТНР.

Решението е съобщено на жалбоподателя на 14.01.2022 г.

Жалбата е подадена на 01.02.2022 г., с п.к. от 28.01.2022 г.

По делото се представи разпореждане № [ЕГН]/19/11.03.2022 г., издадено от длъжностно лице по ПО при НОИ, с което е отказано отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на М. А. Т..

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален

административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е решение № 2097/221/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК, с което е отказано на жалбоподателя да бъде определена нова дата на инвалидизиране и е потвърдено решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав.

Жалбата е допустима, като подадена срещу акт, който подлежи на оспорване по съдебен ред и от лице, легитимирано да го оспори-освидетелстваното лице, чл.112, ал.2 ЗЗ. За спазен съдът приема и преклузивият 14-дневен срок за подаването на жалба при наличието на данни по известия за доставяне за дата на съобщаване на ЕР на НЕЛК на жалбоподателя Т. на 14.01.2022 г. и за подаване на жалбата по куриер на 28.01.2022 г.

Разгледана по същество, е основателна.

Разпоредбата на чл. 101, ал. 1 от ЗЗ предвижда, че за установяване на намалена работоспособност и за потвърждаване на професионална болест се извършва медицинска експертиза. Тя включва експертиза на временната неработоспособност и експертиза на трайно намалената работоспособност. Последната се извършва от ТЕЛК и от НЕЛК (чл. 103, ал. 3 ЗЗ). Чл. 109 от ЗЗ предвижда, че устройството и организацията на работа на медицинската експертиза се определят с правилника на Министерски съвет. Съгласно тази задължаваща разпоредба МС, е приел Правилник за устройството и организацията на работата на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи /ПУОРОМЕРКМЕ, обн. ДВ, бр.34/2010 г./. В правилника е предвидено, че експертизата на ТНР се извършва от ТЕЛК и от НЕЛК. Чл. 18 от ПУОРОМЕРКМЕ определя структурата на НЕЛК. Специализираните лекарски състави са изчерпателно изброени в чл. 18, ал. 1 от Правилника. Правомощията на тези състави са определени в чл. 43 от ПУОРОМЕРКМЕ, като съгласно т. 1, те разглеждат и се произнасят по обжалваните решения на ТЕЛК, въз основа на медицинската документация към момента на постановяване на обжалваното решение. Основният въпрос как се определя компетентния специализиран състав е разрешен в чл. 49 от ПУОРОМЕРКМЕ, според който ЕР следва да е мотивирано и да се постанови от специализиран състав, определен съобразно водещата диагноза. Съгласно разпоредбата на ал.2 от чл. 49 от ПУОРОМЕРКМЕ, консултациите на останалите специализирани състави на НЕЛК се вписват в експертното решение и са неразделна част от мотивите му. Експертното решение не се подписва от консултиращите състави.

Предвид водещата диагноза на жалбоподателя вродена хемифасциална /левоостранна/ микрозомия, състояние след неколкократно оперативни корекции. Друстранна невросензорна загуба на слуха. Автоимунен тиреоиди и предвид конкретното определените видове експертни състави, съдът приема, че оспорваното ЕР на специализиран състав по хирургични, ортопедични и СС заболявания при НЕЛК, № 2097/221/02.12.2021 г. е постановено от компетентен административен орган по смисъла на чл. 103, ал. 4 от Закона за здравето /ЗЗ/ във връзка с чл. 3, ал. 1 от Наредбата за медицинската експертиза /НМЕ/, функциониращ в надлежен състав, в изискуемата от закона писмена форма.

Спазена е процедурата по издаването на решението, като НЕЛК е сезиран с жалба срещу решение на ТЕЛК, подадена в предвидения за това срок от легитимирана

страна. Преглед на лицето не е извършен от НЕЛК, предвид разпоредбата на чл. 43, т.1 от ПУОРОМЕРКМЕ. Съгласно измененията на посочената разпоредба, обнародвани в ДВ, бр. 62 от 2018 г., в сила от 27.07.2018 г., специализираните състави на НЕЛК разглеждат и се произнасят по обжалваните решения на ТЕЛК въз основа на медицинската документация към момента на постановяване на обжалваното решение. Т.е., изрично в правилника е разписано, че решението се постановява след преглед на медицинската документация, без да се извършва преглед на лицето. Извършен е преглед на документите към МЕД от комисията и са изложени мотиви относно спорния въпрос за промяна в датата на инвалидизация. В крайна сметка органът е приел, че не са налице основания за промяна в датата на инвалидизация и записаната такава 03.11.2005 г. е правилно определена.

Настоящият съдебен състав приема, че решението не е мотивирано, съобразно искането, с което е сезирана ТЕЛК. Това е така, тъй като ТЕЛК е била сезирана с искане за поправка на очевидна фактическа грешка по реда на чл. 62, ал.2 АПК, допусната в решение № 1085/116/23.09.2020 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ, а комисията в постановеното решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав е разгледала основанията за определяне на нова дата на инвалидизиране, съгласно чл. 71, т.1 НМЕ /погрешно посочено като чл. 71, ал.2 НМЕ/. Т.е., ТЕЛК е сезирана с искане за поправка на допусната фактическа грешка в определяне на датата на инвалидизиране, а вместо това органа е приел, че следва да разгледа дали са налице основанията за определяне на нова дата на инвалидиране, но вече към датата на подаване на заявлението. В този смисъл, органът дължи произнасяне и съответно мотиви по какви причини не приема, че е налице очевидна фактическа грешка, допусната при изписване на датата на инвалидизиране. Такива мотиви липсват, като вместо това, органът е разгледал искането, с което не е бил реално сезиран. Той не е сезиран с искане за определяне на нова дата, поради настъпили обстоятелства, предвидени в чл. 71 НМЕ, след влизане в сила на решение № 1085/116/23.09.2020 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ, а с искане за поправка на очевидна фактическа грешка, допусната в това решение. Този порок в решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав, което е издадено по заявлението от жалбоподателя от 07.06.2021 г., се е пренесъл и в решението на НЕЛК № 2097/221/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК.

С оспореното решение, НЕЛК е потвърдила решението на ТЕЛК, като е посочено, че решението на ТЕЛК е било за частична експертиза, като се оспорва единствено датата на инвалидността, посочена в решенията. Датата на инвалидизация е определена с решение на ТЕЛК, при IV МБАЛ, № 273/014/26.01.2006 г., като е посочена датата 03.11.2005 г. Датата е определена на основание чл. 65, ал.5 НМЕР от 2005 г., действала към датата на първото освидетелстване, която разпоредба предвижда, че когато лицето не е ползвало отпуск по болест или не работи, датата на инвалидизиране се определя въз основа на медицинските документи и здравословното му състояние при освидетелстването. Когато липсва медицинска документация и здравословното състояние на лицето не дава достатъчно основание, за дата на инвалидизиране се определя датата на издаване протокола на ЛКК. Съгласно чл. 65, ал.1 НМЕ, датата на инвалидизиране се определя, когато се определя процент трайно намалена работоспособност (вид и степен на увреждане), т.е. това е датата на първото освидетелстване, при което е определен процент ТНР. Това в настоящия случай е 03.11.2005 г., когато жалбоподателят се е явила за освидетелстване. Съгласно

действащата към този момент НМЕ, датата на инвалидизиране е правилно определена.

Съгласно сега действащата НМЕ определянето на дата на инвалидизирането е идентично, като в чл. 71 НМЕ са предвидени предпоставки, при които се определя нова датата на инвалидизиране, а именно нова дата на инвалидизиране се определя: 1. на работещите лица с трайно намалена работоспособност/степен на увреждане, на които при следващото преосвидетелстване е определен по-висок процент трайно намалена работоспособност поради влошаване на здравословното им състояние, което не им позволява да продължат да работят при същите условия на труд, към които са се приспособили; 2. на лицата, които получават лична или наследствена пенсия въз основа на трайно намалена работоспособност/степен на увреждане и са поискали друг вид пенсия - от датата, на която е установена трайно намалена работоспособност, обусловена от увреждането, даващо основание за друг вид пенсия; 3. на лицата, на които при последното преосвидетелстване не е определен процент трайно намалена работоспособност/степен на увреждане, както и на лицата, които след изтичането на срока, за който е определен процент трайно намалена работоспособност/степен на увреждане, не са се явили за преосвидетелстване и по медицинската документация се установи, че са възстановили работоспособността си или са работили като работоспособни пълноценно, но се е влошило състоянието им - от датата, на която са станали неработоспособни.

От изложеното е видно, че единственото основание, на което би могло да бъде променената датата на инвалидизиране е това по т.1 на чл. 71 НМЕ, поради променен процент на ТНР от 80% на 100%. В конкретния случай решението, с което е променен процента на ТНР от 80% на 100% е решение на ТЕЛК № 1085/116/23.09.2020 г., при IV МБАЛ. В това решение, вместо да се посочи нова дата на инвалидизацията, а именно датата на увеличаване процент ТНР, е посочена първоначално определената дата – 03.11.2005 г., когато ТНР е била 80%. Решението обаче не е оспорено и същото, както и самият жалбоподател признава в заявление от 07.06.2021 г., подадено до ТЕЛК, е влязло в сила на 22.10.2020 г. Поради тази причина, жалбоподателят е поискал тази допуснатата грешка да бъде отстранена по пътя на поправката на очевидната фактическа грешка. Вместо да разгледа искането за поправка на очевидна фактическа грешка в решение № 1085/116/23.09.2020 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ, същата ТЕЛК при IV МБАЛ е разгледала искане за определяне на нова дата на инвалидизация и то единствено по реда на чл. 71, т.2 НМЕ и се е произнесла с решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав по искането, с каквото не е била сезирана. След оспорване на това решение е постановено оспореното в настоящето производство решение № 2097/221/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК, в което отново са разгледани основанията за определяне на нова дата на инвалидизация по реда на чл. 71 НМЕ, като е преценено, че такива не са налице.

Поради изложеното, като се е произнесла по искането, с което не е била сезирана, ТЕЛК е постановила незаконосъобразно решение, което е следвало да бъде отменено от НЕЛК. Вместо да го отмени и да върне преписката за разглеждане на искането, с което е сезирана, НЕЛК отново е разгледала основанията по чл. 71 НМЕ за определяне на нова дата и е потвърдила решението на ТЕЛК. С това е постановено незаконосъобразно решение.

Освен това, в решението на НЕЛК е допусната очевидна фактическа грешка, която

също трябва да бъде поправена. В решение № 2097/221/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК е посочено, че до експертизата от ТЕЛК, ТНР на Т. е 80%. Видно обаче от решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав, процентна ТНР е 100% и това е определено още с решение № 1085/116/23.09.2020 г. на при IV МБАЛ, чиято поправка е поискана. Вероятно се касае за техническа грешка, която следва да бъде поправена при новото разглеждане на преписката.

Предвид изложеното, решение № 2097/221/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК следва да бъде отменено, като делото да бъде върнато като преписка на органа, който отново да разгледа оспореното пред него решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав, като при новото произнасяне да съобрази това, че ТЕЛК не се е произнесла по заявление вх. № 13912 от 07.06.2021 г. от М. Т. със заявено в него искане за поправка на очевидна фактическа грешка по реда на чл. 62, ал.2 АПК, а се е произнесла по незаявено пред нея искане. Също така, следва да бъде съобразено и изложеното в горния абзац за евентуална очевидна фактическа грешка при изписване на процента ТНР на Т. в оспореното решение.

По разноските:

С оглед изхода на делото, на жалбоподателят се дължат разноски за държавна такса в размер на 10,00 лв. и за адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв.

На ответника не се дължат разноски.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 и чл. 173, ал.2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ експертно решение № 2097/221/02.12.2021 г. на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК, с което е отказано на жалбоподателя да бъде определена нова дата на инвалидизиране и е потвърдено решение № 559/107/12.08.2021 г. на ТЕЛК при IV МБАЛ-II състав.

ВРЪЩА ПРЕПИСКАТА на специализиран състав по хирургични, ортопедични и С. към НЕЛК за ново разглеждане и произнасяне, съобразно дадените в настоящето решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Националната експертна лекарска комисия **ДА ЗАПЛАТИ** на М. А. Т., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] сумата от 1 210 лв., представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14 дневен срок от съобщението му, чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: